

# SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan, izvenmi ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za študente velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opazništvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

## Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

**Peterburg 29. sept.** Iz Gornjega Studena se oficijalno poroča 28. sept. Povsod je mraz in slabo vreme, na Balkanu je sneg zapedel.

Dne 27. sept. so naši možnarji v Šibki začeli streljati na Turke in so zažgali ter v zrak pognali turško klet s smodnikom napolneno.

Dne 24. sept. je bil turški napad na rusko avantgardo pri Eleni odbit.

Po svojem pobitju pri Cerkovni so zapustili Turki svoje pozicije in so hitro šli v Popkiči nazaj. Potem je povsod mir.

**Carigrad 27. septembra.** Osman paša poroča: V vseh bojih pretečenega tedna so bili Rusi odbiti in so izgubili 8000 (?) mož in 3 kanone. Vtorek so Rusi vzhodno stran Plevne zopet prišli z velicimi močmi, mej temi tudi carske garde. Zopet so bili nazaj vrženi. Ruska izguba je bila 1500 mož. Boj se še nadaljuje. 100.000 Rusov napada Plevno.

**London 27. septembra.** Iz Belgrada se v „Times“ telegrafira 26. t. m. Iz Rusije je sem prišlo 2 milijona frankov. Mobilizira se dalje. Rusija priganja. — Vidin ima zdaj samo 3000 mož posadke, ker je večina šla k Osmanu paši.

**Bukarešt 28. septembra.** Rumuni delajo v svojih kopanjih v zemlji velike napredke proti velikej reduti pri Grivici, a ne izgubljajo vojakov. Močen oddelek ruske konjice je včeraj šel skozi Bukarešt v Bulgarijo.

Šumla 26. septembra. („N. Fr. Pr.“) Ker je zavoljo grdega vremena vedno bolj težko voziti živež in strelivo za vojsko, za to je vojska Mehemeđ Alijeva 24. t. m. zopet nazaj šla v svoja prejšnja trdna razpoloženja na Črnem Lomu.

Šumla 26. septembra. Sulejman paša poroča, da je nekaj sto bulgarskih vstašev sotesko Teke, mej Šibko in Sofijo, zaselo in odtod hotelo operacije Sulejmanove motiti. Sulejman je poslal tri bataljone proti Teke-soteski in je razpodil vstaše potem, ko jim je precej velike izgube prouzročil.

**Sarajevo 27. septembra.** (N. W. T.) V Bosni se vedno bolj pojavlja obsedno stanje. Mnogo ljudi je bilo zopet zaprtih in vojne sodbe ostro delajo. Mnogo municije in gorskih kanonov se je poslalo od turške strani na srbsko mejo v Višegrad.

**Dubrovnik 27. septembra.** Dve tisoč Črnogorcev je prišlo na vzhodno stran Trebinja in pozvalo več občin, naj se v 24 urah udajo. V Trebinji je proglašeno obsedno stanje.

## Vojska.

Zopet so jedno lažnjivo turško zmago po svetu trosili nemški listi kakor „N. Fr. Pr.“, „Triester Ztg.“, „Laibacher Ztg.“ in drugi taki turkoljubivi lažnjivci. Poročali so v telegramu iz Šumle, da je Osman paša Ruse pri Plevni na vzhodni strani zopet zmagal in jim 8000 mož ter tri kanone vzel. Ta telegram je od 26. t. m. Dan kasneje pa turška vlada iz Carigrada oficijalno poroča, da je le v vseh bojih 8000 Rusov palo, v zad-

njem boji na vzhodni strani pa le 1500, da pa boj še dalje traja, in da 100.000 Rusov prijemlje Turke. To se vse drugače glasi! Omenjamo le, da naša uradna „Laibacher Zeitung“ ponatisne lažnjiv šumelski telegram, a niti ne omeni oficijalnega carigradskega, da le bralce slepari. Za kako dolgo?

Največji ruski vspah pretečenega tedna je gotovo ta, da se je glavni poveljnik turški Mehemeđ-Ali s svojo vojsko pred Rusi od Jantre na Lom nazaj pomaknil. Vse je gledalo na Jantro; tam je bilo glavno zanimanje. Nemški in magjarski časniki so uže vsak dan poročali, da tam bode hitra glavna turška zmaga, s katero „bodo Rusi na Dunav vrženi“ in sicer zdaj brž brž, predno še Rusi dobodo pomoči, predno še garde pridejo. In rusko „Novoje Vremja“ na pr. piše 24. septembra: „Če se Mehemeđ-Aliju posreči obdržati odločno zmago, potem nam ne ostane družega, nego popustiti blokado Plevne, očistiti Šibko in Trnovo, in to bode ravnosilno izgubi letošnje kampanje. Ali pa stoji Mehemeđ-Ali na višini te svoje naloge? — Na to vprašanje so zdaj dejanja odgovorila. Nij stal! Umaknil se je nazaj precej, ko je prvič na Ruse trčil. Ruska zmaga pri Cerkovni ima čedalje važnejše nasledke.

## Lažnjivost nemških časopisov.

Prijatelj časnika „Finanzielle Fragmente“ si je dal truda ter sestavil iz raznih dunajskih listov vojskina poročila, katera so se pozneje izkazala kot neresnična, kot humbug. Bitve, za katere ne vedo ni Rusi, ni Turki, so bile v „Neue Fr. Pr.“ 13., v

## Lintek.

### Gospoda Thompsona izgubljeni sin.

(Povest Bret Hartova. Poslovenil P.)

(Konec.)

„Glejte ga, no!“ nadaljeval je tujec, ne zmenivši se za opomin ter je nesrečnega Karla, prisrčno in brez hlimbe občudujoč njegovo praznično obleko, kakor mu je roka dolga bila, od sebe držal. „Glejte ga no! Ali mi je to slepar! ... Karelček jaz sem ponosen zaradi tebe.“

„Ven!“ zakriči gospod Thompson vstavši ter ga grozeče pogleda s svojimi mrzlimi staričavimi očmi. „Karl, kako se moreš upati!“

„Jezik za zobe, stavec! Karelček, kdo pa je oni stari norec? Kaj?“

„Tiho, človeče! ... Na ... tu ... pij!“ S tresočimi rokami napolni Karl Thompson čašico z rumom.

„Na, izpij pa pojdi ... do jutri ... do ... kedar češ ... pa zdaj, zdaj nas zapusti!“

Še predno je mogel nesrečnik izpiti, ga je starček, ves bled od jeze, za vrat prijel. Z močnimi svojimi rokami ga je na pol vlekkel na pol nesel skozi okolo stoječo tropo prestrašenih gostov in dospevši do vrat, katera so sluga na stečaj odprli, hotel ga je uže ven vreči, kar mu zavpije Karl Thompson, kakor zbudi se iz omotice: „Stojte!“

Starček postoji. Skozi odprta vrata prihitita veter in megla v sobo.

„Kaj to pomeni?“ vpraša grozeči pogled v Karla upiraje.

„Nič ... pa pustite ga! ... Za božjo voljo, pustite ga! ... Počakajte do jutri ... Ne storite tega ... Prosim ... vsaj nocoj ne storite tega!“

Bodi si, da je bilo v glasu mladega moža kaj tacega ali pa v dotiki z ustavljajočim se nesrečnikom, katerega se je s svojimi silnimi rokami bil oklenil — neki skrivnost, nejasen strah stisnil je starčku srce.

„Kdo,“ šepetal je z zamolklim glasom.

„Kdo je ta človek?“

Karl nij odgovoril.

„Poberite se!“ zagrmel je gospod Thompson nad svojimi gosti, ki so se okolo njega gnjeli. „Karl ... sem k meni! ... Jaz ti ukazujem ... Jaz ... jaz ... jaz ... te prosim! ... Povej mi, kdo je ta mladi človek!“

Le dva človeka sta slišala odgovor, ki je prišel Karlu Thompsonu iz ust, toliko, da ga je bilo umeti:

„Vaš sin!“

Ko je na bledih, peščenih gričih dan na počil, so bili vsi gosti iz gospoda Thompsona dvoran izginili. Medlo so še brlele luči v zapuščenih sobanah. Pa vendar niso bile popolnem zapuščene. V enem kotu mrzle sobe so tičale tri človeške postave, kakor da bi se grele druga pri drugej. Eden je ležal na sofi in spal trdo spanje pijanosti; ob vznožji mu je sedel tisti, ki je bil po imenu Karl Thompson znan; in poleg njiju je preplašenega obraza ves skrčen čepel gospod Thompson — strmeč pred sebe s svojimi starkastimi očmi, lahte v kolena in roke k ušesom tiščeč,

„Presse“ 3., v „Deutsche Zeitung“ 7., v „Fremdenblatt“ 1., v „N. W. Tagblatt“ 19., v „Extrablatt“ 17., v „Morgenpost“ 5., v „Vorstadt-Ztg.“ 9., v „Tagespresse“ 2., v „Wiener Abendpost“ 1. V teh bitkah je palo po poročilih: „N. F. Presse“ 390.000 Rusov, „Prese“ 12.000 Rusov, „Deu. Ztg.“ 176.000 Rusov in 5000 Rumuncev (poleg tega omenja ta list, da so Turki zapodili jeden rusk polk v Dunav), „N. W. Tagblatt“ 210.000 Rusov, „Extrablatt“ 380.000 Rusov, „Morgenpost“ 140.000 Rusov, „Fremdenblatt“ 27.000 Rusov, „Vorstadt-Zeitug“ 10.000 Rusov, „Tagespresse“ 4000 Rusov. O turških izgubah takó malo govore, kakor Turki sami. Iz Šibke so se Rusi umeknili po poročilih: „N. Fr. Presse“ 7krat, „N. W. Tagblatt“ 11krat, „Presse“ 4krat, „Extrablatt“ 7krat, „Vorstadt-Zeitung“ 3krat, „Tagespresse“ 1krat, „Fremdenblatt“ 1krat, „Wiener Abendpost“ 2krat. Razven tega javlja uže trikrat „Pressi“ nje dopisnik, da je carjev glavni stan bil preložen v Švistovo, kar pa pozneje zmirom preklicuje kot „neresnično.“ Naj znamenitejše je pak, da so izza tretjega naskoka na Plevno, ki se, kakor znano, tudi nij posrečil Rusom, jeli tudi „oficijozni“ in sicer „polu“- in „pravoficijozni“ listi delati senzacije. A to zadnje je še bolj smešno, ker se tem listom pišejo članki uže nekaj dnij za naprej. Najbolj se je pa osmešila zadnji teden „W. Abendpost“, ki je v uvodnem članku izpodila Ruse iz soteske pri Šibki, a je sama jeden dan prej prinesla iz Peterburga in iz Carigrada telegrafična poročila, da imajo še Rusi Šibko.

### Iz državnega zbora.

Z Dunaja 27. septembra. [Izv. dop.]

Ministerski predsednik knez Auersperg je v današnji seji odgovoril na interpelacijo nekaterih turkofilskih poslancev o orijentalnem vprašanji. Ponavljal je, da se bode Avstrija, kakor dozdaj, tako zanaprej strogo nevtralitete držala. Kar pa se tiče družega vprašanja, po katerem bi Avstrija morala zabraniti Srbiji, ko bi htela vojno napovedati Turčiji, je minister po pravici nekako ironično opomnil, da nevtraliteto ohraniti, ob enem pa aktivno postopati proti Srbiji, je nemogoče. Sicer pa on na tako vprašanje ne more odgovarjati. Interpelantom se je poznalo, da s tem odgovorom nijso zadovoljni. Mogoče

kakor da bi se hotel zapreti prosečemu glasu, ki je žalostno donel po celi sobi.

„Bog mi je priča,“ rekel je ta glas, „da vas nijsem navlaš varal. Ime, ki sem je vam oni večer povedal, bilo je prvo, ki mi je na misel prišlo — ime onega človeka, ki sem mislil, da je uže mrtev, nesrečnega tovariša moje sramote. In ko ste me izpraševali, porabil sem, kar sem vedel o njem, da bi ganil vam srce, upaje tako svojo prostost zadobiti — edino le za to, prisezam vam, edino le za to! Pa, ko ste mi rekli, kdo da ste vi, in ko se mi je odprl pogled v novo življenje . . . . . tedaj . . . . . o tedaj . . . O gospod, kakor resnično sem bil gladen, brez doma, brez upanja, ko sem vam hotel vaš denar ukrasti — tako gotovo sem bil sit življenja, nesrečen, ves obupen, ko sem vam vašo ljubezen ukradel.“

Starček se nij ganil.

Na svojem mehkem ležišču je mirno smrčal z nova najdeni izgubljeni sin.

„Jaz nijsem si imel zopet očeta prido-

tedaj, da bodo zahtevali debato, a dvomim, da bi večina zbornice se odločila, za tako nepodno govorjenje.

Potem se je nadaljevala debata o prihodninskem davku. Predlog, da bi tudi višji oficirji bili temu davku podvrženi, nij obveljal. Kar pa zadeva uradnike, se je sklenilo, da ima odbor še enkrat pretresovati in potem storiti predlog, ali bode ta postava tudi za uradnike veljala, ali se ima posebna postava napraviti. Če se uradniki uvrsté pod to postavu, potem bi nižji uradniki do 1000 gold. letne plače več davka plačevali, nego so dozdaj; čem višji pa so uradniki, razmerno tem menj bi jim trebalo plačevati, kar je vse uže povedano bilo v „Slov. Nar.“ Naglaševalo se je tedaj, da bi na tak način baš višji uradniki, katerim so tako še le leta 1869 bile plače zdatno povikšane, spet dobili povikšano plačo, za 200, 300 do 600 gold., koliko bi pač odslej imeli manjšega prihodninskega davka. Pri sedANJI sestavi državnega zbora nij lahko misliti, da bi se kaj takega sklenilo, kar bi obtežilo višji uradniški stan.

### Govor slovenskega poslanca g. V. Pfeiferja.

(V državnem zboru v debati o reformi davkov,  
21. septembra 1877.)

Redko kedaj so pri tako temeljito in natančno preudarjenih stvareh, kakor ste davkarska reforma in to, oko o česar se ona prav za prav vrti, osebni dohodninski davek, tako protivne, skoraj bi rekel sovražne misli, in predlogi izrekavali se, zatorej mi naj bode dovoljeno, da iščem, kje je vzrok tem razlikam, katerih pravo izpoznanje je za razjasnjenje našim razpravam zelo potrebno.

Jaz mislim, da vzrok temu nij v opombi jednega čestitih predgovornikov, da je v odboru vladala prava zmešnjava različnih mnenj; tudi ne nahajam vzroka v opombi družega gospoda kolega, ki je dejal, da se sploh ne zavedamo o prvih ciljih in namerah naše davkarske reforme; tudi končem ne v očitANJI tretjega, da se zapletajo in motajo najraznovrstnejša vprašanja, ter se najvažnejša ne obravnavajo dovolj temeljito čisto; — v tem jaz pojasnila ne nahajam, pač pa v tem, da nij dohodninski davek tolikanj davek, kolikor je načelo.

biti. Jaz nikoli drugega doma nijsem poznal, razun tega. Velika je bila izkušnja za mene. Jaz sem bil srečen — prav srečen.“

Vstal je in stopil pred starčka.

„Ne bojte se, da bi kedaj jaz branil Vašemu sinu do njegove dedščine. Denes zapustim ta kraj in se nikdar ne vrnem. Svet je velik in vaši dobroti se imam zahvaliti, da vem zdaj, kako se pošteno kruh služi. Z Bogom! Nečete mi v roko seči? . . . Naj bo! Z Bogom!“

Obrnil se je, hoteč oditi. Pa ko je prišel do vrat, se je naenkrat zopet nazaj podal, vzel je staro glavo mej svoje roke in jo poljubil.

„Karl!“

Nič odgovora.

„Karl!“

Prestrašen vstane starček in primaja do vrat. Bila so odprta. Nič mu nij skozi njih bilo na uho, nego zamolkli šum vzbujajočega se velikega mesta, in v tem šumu so se izgubili za zmirom stopinje izgubljenega sinu.

To načelo zahteva, da je tisto, na kar se davek naloži to, kar bi tudi zmirom imelo biti, namreč dohodek in le čisti dohodek.

Ker je pa bilo težko, najti to načelo, mislilo se je, da je dovolj, ako se poseže po nekaterih posebno vidnih predmetih premoženja in ako se znesek, dobljen od njih, obloži z davkom, češ, da se s tem tudi zadene dohodek kakor tak.

Tako so se začeli vsi neposredni davki.

Naše današnje razvite pravne razmere, načelo javnosti, katero si pot prodira v upravnej stroki poleg razvoja zdrave samouprave in izdatnih pravnih kontrol, pomagajo dandenes finančnej upravi, da neposredno pobira dohodek, ter mogoče delajo, da se neposredno naklada davek nanj.

Princip progresivnega dohodninskega davka je: popolnem odpovedati se preteklosti in ne več obdavkovati dohodek, kateri se le iz samih posameznih prihodkov sluti, najti vzrok namestu prikazni, torej nakladanje bremena na pravi in čisti prihodek v razmerji z njega velikostjo.

In ravno, ker je dohodninski davek princip, ki ima izpodriniti vso sedanjo zgradbo neposrednih davkov in davkov od prihoda, stavlja mu ovire v vseh krogih, katerih interesov se dotika.

Ali, da izpolni dohodninski davek svoj očiščen namen, namreč, da počasi izpodrine davek od zneska in obdavkovanja čistega dohodka po svojem kvantitativnem gospodarskem vplivu, potreba je, da se mu odmeri v organizmu davkovske sisteme primerno in pripravnó mesto.

Pri tem je paziti na tri momente.

Prvi obsega velikost dohodka, katero se ima prijeti z dohodninskim davkom; drugi obsega mero razdelitve; tretji naposled obsega popolno zjednačenje tega davka v vseh njegovih pravnih učinkih z davkom od vsega zneska ali z drugo besedo: prvi moment je vprašanje po najmanjšem davku; drugo vprašanje o progresiji; a tretje o prikladah.

Kar se zadnjih dveh točk tiče, pridržujem si, izpregovoriti o njih svoje misli, kadar pridejo dotični paragrafi na vrsto, a tukaj naj omenim samo prve točke, o najmanjšem zasluzku ali eksistenčnem minimumu, pri katerem se navadno stališče socijalne oportunitete zamenjuje s stališčem misli primerne porabe dohodninskega davka.

Ne da bi olajšali nižje in ubožnejše družvene razrede ter jih sprijaznili z dohodninskim davkom, naj bi se pri eksistenčnem minimumu osvobodili dohodninskega davka, nego samo zato bi se to godilo, ker pri takem imetku, kjer se govori o tem minimumu, nikjer nij gospodarstvenega pojma o čistej dohodnini, ki se le tedaj more tako imenovati, kadar poleg vseh najpotrebnejših troškov za vsakdanje življenje še kaj ostaje.

Pomanjkanje imetka, na kateri se more naložiti davek, pomanjkanje, katero izrazujemo navadno v pregovoru: „kjer nič nij, tam je tudi cesar pravico izgubil kaj vzeti“, a nobenega drugega socijalističnega motiva nij, kateri opravičuje najmanjšo bitnost.

Ako pa vprašamo po visokosti tega najmanjšega zneska za eksistenco kot davka prostega imetka, moramo omeniti, da umstveno in mislim primerno leži sodilo najmanjšemu zasluzku v tako majhenej dohodnini, da se ž njo komaj more skrbeti za življenja potrebé,

ali pa tudi včasih celo tega ne. Ali vendar baš v tem se ne skladajo predlogi odbora za davkov reformo z vladinim predložkom, kateri v §. 1. čistej dohodnini letnih 600 gl. jednake davke nalaže vsem obdačencem, dočim odbor v §. 3., odstavek 3 predlaga dohodnine za Dunaj 600 gl., v zaprtih mestih 500 gl. in na kmetih 400 gl.

Ta razlika je gotovo zelo velika, kajti ona tretji del najmanjšega zneska za eksistenco dvomljiv dela.

K temu prihaja še razlikovanje in razno obravnavanje z mestom in s kmeti! To razliko nahajamo sicer v najraznovrstnejših administrativnih zakonih in uredbah, ali je zelo neopravičena. Taka je tudi v našem slučaju, kajti tu manjka popolnem temeljnega pogoja in predsoda, da je na kmetih vse bolj po ceni, nego po mestih.

A vendar nij to tako, gospoda moja, kajti da si letajo po kmetih mnogi golobje okolo človeka, vendar mu pečeni še nikdar nijso prileteli v usta, vsaj, kolikor je meni znano.

Velikansk razvoj, do katerega so danes dospela kupčijska sredstva ter silno privažanje vseh potrebščin življenja v mesta, izjednačili so cene v obče tako, da skoraj nij razlike nobene, ali kupi človek v mestu ali na kmetih.

To velja, kakor je gosp. poslanec Lienbacher dobro rekel, za povzhitno blago, a kar se tiče obrtniškega blaga, je celo na kmetih mnogo dražje; zato je razločevanje cene življenja v mestih in na kmetih pri sedanjih razmerah popolnem neprimerno in tedaj neopravičeno.

Ako torej absolutno moramo na pičlem kruhu najmanjše potrebe za življenje tudi odkrbovati, ozirati se je za njega kvantitativno stopnjevanje samo na jedno točko, katero je povdarjal denes spoštovani gospod poslanec dunajske trgovinske zbornice, in ta je familijski stan, namreč v toliko, ali ima kedo z 400, 500 ali 600 goldinarji preživeti sebe samega ali pa tudi še svojo rodovino.

Ako mora mnogo članov družine živeti o najmanjšem zaslužku, je to v pravem pomenu besede težava in manjka jim čisto najpotrebnejšega življenja, dočim samotar v razmerji s celo družino s 600 gld. uže še izhajati more.

Opustimo torej razliko mej mestnim in kmetskim življenjem popolnem, ter stopnujmo najmanjši potreben za življenje zaslužek po gori imenovanih faktičnih okoliščinah, namreč ali se ima s takovim zaslužkom odhranjevati jedna jedina oseba, ali mora vzdržavati poleg sebe še svojo družino; v prvem slučaju bodi ta eksistenčni minimum najmanjši zaslužek 600, v drugem 700 gld.

Nikakor pa ne mislim s tem uvesti nazore rimskega „Lex Julia Poppaea“ v eks. minimum nego sili me v to čisto naravna misel, katero uči presilna logika, namreč, da vsakega bitja usta v fizičnem svetu morajo jesti, so hrane potrebna.

Zatorej predlagam, ponavljajoč svoje nazore v kratko, da se prvi odstavek §. 1. ima glasiti promenen tako-le (bere):

„Vsak član kraljevin in dežel, ki so zastopane v državnem zboru, kateri ne dobiva vse letne čiste dohodnine, ako je sam 600 gld., ako ima družino rediti pa 700 gld., plača osobni dohodninski davek.“

Da se jemlje najmanjši zaslužek v §. 1. je, kolikor se meni zdi, bolj konsekvantno in logično prav, kakor tudi po obliki pravilnejše,

kakor, da bi se vzel v §. 3., ki določuje izjeme, kajti imenovane osebe so po eks. minimumu sploh davka proste, ker nemajo primerne gospodarstvene, čiste dohodnine in se zato ne mogó osloboditi dolžnosti, katerih niti nikoli imeli nijso. Pravici na korist torej priporočam svoj predlog, naj ga blagovoli sprejeti visoki zbor.

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubliani 29. septembra.

**Cesarjevič** Rudolf je prišel 27. t. m. v Innsbruck, ki je bil slovesno okinčan. Sprejeli so ga navdušeno. Prihod tujcev k odkritju Rudolfovega spomenika je velikansk.

**Poljaki** ne vedo, kako bi se zadržali v orientalne politiki. Oni bi radi bili prijatelji Slovanov, ki so pod turškim jarmom, in jim svobode žele. Ali ker menijo, da morajo Ruso črtiti, nijso zadovoljni, da bi jih Rus osvobodil.

Odgovor **ogerskega** ministra Tisze na interpelacije o orientalnem vprašanju imamo denes bolj obširno pred soboj. Torej nekoliko dopolnjujemo včerajšnje poročilo. Tisza pravi, da vlada ne more vsega govoriti, kakor opozicija, temu mora v interesu domovine molčati, tudi ko bi svoje napadnike mogla onemiti... Kar se tiče taborov in ljudskih shodov, pravi T. bode jih vsaka vlada poslušala kot tok ljudskega mnenja, ali odločilne ne bodo te izjave za vnanjo politiko. T. kaže na Thiersa, ki je proti volji naroda govoril zoper vojsko... On pravi, da vlada mora vse storiti, da se ne pride v vojsko... Kaj bode avstro-ogerska vlada storila, kadar Srbija stopi v boj, ne sme povedati.

### Vnanje države.

Iz Carigrada se „Pol. Corr.“ piše: **Grška** se mirno pa hitro in pridno oborožuje. To porto le vznemirja. Po angleške vladi je to v Atene poročila in terjala pojasnil. Minister Trakupis je hladno odgovoril, da Grška oborožuje za svojo brambo, če se stvari tako zamotajo.

V **Parizu** je bilo več volilnih zborov. Vse Mac Mahona žaljive besede so navzočni sami potlačili, znamenje, da hote mirno agitacijo in se ogibljejo tacihi provokatorjev, ki so najeti, da nemir delajo, samo, da vlada potem more nekoliko zapeljanih kaznovati in tako strahovati volilce.

## Dopisi.

**Iz Gorice** 27. sept. [Izv. dop.] Človek nij nikdar zadovoljen! Še nij minolo 14 dnij, ko smo se pritoževali o hudej vročini, denes pa uže vidiš naša mehkužneža po ulicah „avstrijske Nizze“ v zimskih suknjah ter slišiš zabavljati je na prezgodnji mraz. Sicer je ta mraz le začasen in nadejemo se še toplih oktobrskih dnij.

Trgatev po Goriškem ne bode nič kaj povoljna; nekaj je zakrivila toča in suša, pa tudi preobilno deževje je mnogo škodovalo. Marsikatera devica je zaupno čakala dobre „bendime“, a revica se je varala, kajti pri „prešanji“ je videla, da je malo „rebule“ (mošta), in čakati jej je z možitvijo boljše vinske letine.

Zraven slabe trgatve obiskujejo pa naše kmete še elementarne nezgode. Nij dolgo, odkar so Ročinci pogoreli in zadnjo soboto bi se bili pa kmalu naši uže itak revni Grgarci (Grgar pod sveto Goro, romarjem dobro znana dolina) potopili. Brezenska žrela so se baje zamašila in potoki so narasli ter popolnem poplavalili grgarsko polje. Po hlevih je živina v vodi skoraj plavala in prešiče so morali v prva nadstropja prenašati; dolina je bila podobna malemu jezeru. Škode je preplav veliko napravila. Zdaj pa naj se človek odloči:

ali bi dal za Ročince onih par krajcarjev, ali pa za Grgarce! Zraven tega so še časi za denar tako slabi.

Po Goriškem se klatijo nekateri sleparski agenti, ter ljudstvo pregovarjajo, naj se preseli v — Ameriko, tje, od koder se je uže marsikateri vrnil v največji revščini nazaj k domačemu ognjišču. Uže lansko leto so tamošnji konzuli svoje vlade opozorili, da naj ne privolijo enakim preselitvam, ker i v Ameriki ne letajo pečene piške v usta, pač pa se je uže marsikateri izseljenec bridko praskal radi svoje lehkomišelnosti ter prosil, da bi se ga zopet poslalo v domovino, kjer je potem padel na ramena svoje občine. Govori se, da se je dalo uže mnogo naših Bricev in Furlanov tem agentom preslepiti ter podpisalo se za v — Ameriko. A bodite zagotovljeni, dragi mi Brici, da tam ne boste našli one slavne briške sladke rebule, kakor jo rodijo vaše vinske gorice! — „Počakajte še malo!“ pojdemo raje v bogato Bosno, k svojim bratom po krvi in krstu in prosite Boga, da zmaga nad krvoločnim Turkom od naših domačih Turkov sedaj toliko psovano rusko orožje in naših bratov Rusov hrabrost!

Gorica je zopet živahnejša postala, došli so zopet naši dijaki in dijakinje, pa i „petorali“ iz Karnje, s svojimi pečenimi hruškami, bodo kmalu tu in marsikatera stara „šmarna petica“, ki jo je mati skrivši stisnila svojemu sinčku, odhajajočemu v Gorico, v pest, da nijso oče videli — romala bode tje čez Sočo, v obljubljeno deželo.

Končno naj vam še povem, da je naš turški „Il Goriziano“ prinesel te dni telegram, da so ruski konji — zboleli. No, s to novico pa gotovo nij kaj potolažil naše krščene in nekrščene Turkofile.

## Domače stvari.

— (V ljubljanske čitalnice) restavraciji bode denes, v nedeljo, zvečer vojaška godba svirala.

— (Kegljanje na korist pogorelcem v Kampiljah) v čitalnični restavraciji je primerno živahno. Do denes je kegljanih 1000 serij. Največje število je 19 kegljev. Ker traje še 16 dnij kegljanje, kajti končalo se bode 16. oktobra, razposlala so se po deželi vabila k udeležbi na kegljanje; kegljišče je kurjeno, torej toplo, odbor opozoruje še jedenkrat vse kegljalce, da se v zdatnem številu udeleže kegljanja ter pomorejo, da se milosrčni namen doseže in sebi pak pridobe lepe dobitke.

— (V vodo je padla) predvčeranjem pred polu dnem blizu mesarskega mosta perica, ki jej je voda vzela perilnik ter se je preveč nagnila za njim. K sreči jo je izvlekel nek usnjar ob pravem času ven ter jej rešil življenje.

— (Iz Šoštanja) 27. septembra se nam piše: Včeraj pozno na večer je žandarmerija neko deklo aretirala, katero se je sumničilo, da je otroka zapravila. Ona je zločin kmalu obstala, ter v varnem spremstvu po dete šla na parno, kjer je bilo dete zakopano. — Denes pri raztelesenji se je konstatiralo, da je dete bilo življenja zmožno, da je tudi živelo in le od nečloveške matere usmrteno bilo. — Znamenito je pri tej stvari, da je ta zločin uže v tretjič ali četrtič ponovila. Sedaj gotovo zasluženej kazni ne odteče.

— (Roparsko napaden) je bil kmetski fant Anton Omahen, iz Malega Gabra blizu Za-

tičine na Dolenjskem, ko je ob 11. uri po noči 20. t. m. čez travnik pri Vrhovem šel. Napadovalca sta bila dva pobalina, eden uže prej zaprt. Hotela sta mu vzeti denarno listino. Ali mej tem, ko sta ga na tla pobijala, spravi je bil Omahen denar v črevlje, v golenico, in ga rešil. Tolovaja so uže žandarmi dobili.

#### Umrli v Ljubljani.

od 25. do 27. septembra:

Ivan Podšlep, siromak, 69 l., za kapom. — Marijeta Drobun, dninarjeva soproga, 69 l., za otrpnenjem pljuč. — Frančiška Ogrin, predice otrok, 22 m., za otrpnenjem pljuč. — Amalija Križnar, hči vdove delavčeve, 20 l., za sušico. — Antonija Rehar, delavke hči, 9 l., za šenom. — Ana Ahčin, ključničarja otrok, 11 m., za vnetico grla. — Gregor Rebolj, kajzar, 73 l., za pljučno ugnjido. — Valentin Pohl, predilec, 33 l., za sušico. — Marijeta Grmekar, osebojnica, 51 l., za sušico. — Ana Škof, starinarja soproga, 67 l., za otrpnenjem pljuč. — Ivan Toman, agent, 31 l., za rakom v želodcu.

#### Tržne cene

v Ljubljani 29. septembra t. l.

Pšenica hektoliter 10 gld. 07 kr.; — reš 6 gld. 82 kr.; — ječmen 5 gld. 52 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; ajda 6 gld. 50 kr.; — pros 5 gld. 52 kr. — krompir 100 kilogramov 3 gld. 04 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. 50 kr.; maslo kilogram — gld. 94 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh tršen — gld. 72 kr.; — špeh povojen — gld. 76 kr.; jajce po 2 1/2 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 54 kr.; — teletnine 64 kr.; — svinjsko meso 54 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 73 kr. — slame 1 gold. 70 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold 50 kr.; — mehka 4 gld 50 kr.

#### Dunajska borza 29. septembra.

| (Izvirno telegrafično poročilo.) |         |        |     |
|----------------------------------|---------|--------|-----|
| Enotni drž. d. lg v bankovcih    | 64 gld. | 45     | kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru        | 66      | 90     | "   |
| Zlata renta                      | 74      | 90     | "   |
| 1*60 drž. posojilo               | 111     | 25     | "   |
| Akcije narodne banke             | 851     | —      | "   |
| Kreditne akcije                  | 219     | 50     | "   |
| London                           | 116     | 90     | "   |
| Napol.                           | 9       | 39 1/2 | "   |
| C. kr. cekini                    | 5       | 58 1/2 | "   |
| Srebro                           | 104     | 10     | "   |
| Državne marke                    | 57      | 75     | "   |

#### Za jesensko in zimsko dōbo

se priporoča  
najnovejšega in najokusnejšega  
**blagá in izdelkov**  
**salóga** (286—1)

**C. Wannischa,**

v Ljubljani, na mestnem trgu št. 7.

#### Vsak dan frišne

**Hâches - pastete,**  
**makove in orehove bajgelce,**  
najfinejša Malaga in Ciprska vina, najboljša likêrje, čaje, punče, gorko čokolado  
i. t. d. i. t. d. (281—2)

**Rudolf Kirbiš,**

sladničar na kongresnem trgu.

Pri založniku **H. Ničmanu** bodo kmalu (v štirinajstih dneh) na svitlo prišle kuharske bukve pod naslovom:

## „Slovenska kuharica“

ali navod, navadna in imenitna jedila okusno kuhati.

Spisala in na svitlo dala

**Magdalena Pleiweisova.**

Da so bukve „Slovenska kuharica“ občinstvu jako priljubljene in koristne, dokaz temu je urna razprodaja prvega natisa, ker je pa drugi natis pomnožen in popravljen z novo in staro mero, upamo, da bodo naše slovenske kuharice radostno po njili segale. (222—2)

## Na prodaj so

**sadna drevesa** (pritlična in visoka), **lepi grmiči in drevje.** (285—1)

Natančneje se poizvé pri **W. Mayru**, lekarnarju v Ljubljani, na Marijinem trgu.

## Ženitna ponudba.

Premožen posestnik se želi oženiti s pobožno žensko srednje starosti, katera bi imela okoli 2000 gld. premoženja. Pisma naj se pošiljajo pod naslovom: **J. T., poste restante, Ljubljana.** (277—3)

## Čistenje in izboljšanje vina

z marzeljsko žolco,

najboljše, najpripravnejše, cenó in dozda nedoseženo sredstvo, da vino čisti, da mu dá lepo svitlobo in da mu vzame slabi sodov in gnjilobni okus. Poduk v obéh deželnih jeziki zastónj. Naj se obrača na **agenturo A. Hartmanna v Ljubljani.** (227—10)

## Poziv staršem in jerobom!

Obleke za dijake vsake velikosti, tudi specialnosti v otročjih oblačilih, po čudno nizke ceni, dobivajo se pri

**M. Neumann-u,**

v Ljubljani, slonove ulice, Lukman-ova hiša.

## Zahvala in priporočilo.

Podpisana se prirčno zahvaljuje p. t. občinstvu, ki je obiskovalo celih 11 let hotel „pri Maliči“ pred in po smrti nje soproga **g. F. Šunka**, ter prosi uljudno, da jo z dozdanim zaupanjem še nadalje počastiti blagovoli, ter naznanja, da bode odslej se ustanovila

**v hotelu „Evropa“**  
(pri Tavčarji).

Najobilnejšo svojo skrb bode imela, da ugodí častitim gostom z izvrstnimi jedili, dobrim **Kozlerjevim Märzen-pivom** in s pravimi **naturinimi vini** iz g. Tavčarja kleti. Postrežba bode kakor doslej tako tudi po sedaj točna. Tudi sprejemlje vsakršna naročila za

**napravo poedin in večerij**

za družbe, v hotelu in drugod, za svatbe, in vse druge priloznosti — vse po najnižji ceni in najboljši prir djeno.

Z odličnim spoštovanjem

**Lujiza Šunko.**

(282—1)

## „Peštansko zavarovalno društvo“.

Premoženje znaša 31. decembra 1876 . . . . . gld. 5,451.807.83  
Škode je plačalo društvo od l. 1844 do 1876 . . . . . 16,013.244.—

Glavno opravništvo za Kranjsko in spodnje Štajersko se uljudno priporoča za naročila za zavarovanje **proti škodi po ognju, na življenje, in zrcala proti vlamu.**

Posebno pak vabi k zavarovanju na

**življenje.**

Peštansko zavarovalno društvo zavaruje na življenje po raznih načinih: da izplača zavarovalni znesek po smrti zavarovanca, ali kader doseže odločeno starost (otrokom doto, in tudi za pokojščino).

Glavno opravništvo v Ljubljani je zmirom pripravljeno vprašanja odgovarjati, pogoje razjasniti in podati tarife.

**Franco Drenik,**

pisarna glavnega opravništva v Ljubljani,

(272—4)

kongresni trg št. 14 v II. n. dstropji.

## Javna izjava!!

Neugodne razmere nas silijo, da razpustimo svoj éta-blissement na Dunaji in da vso zalogo blaga razprodamo pod fabriško ceno.

Da urno razprodamo, prodamo za samo

**gld. 8.15**

sledeče praktične in dobre predmete:

- |                                                                                     |                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| 1 precizijska ura s priročno veri-zico vred; jamči se za eno leto za pravilno hojo. | 1 lom okinčana in z veksirnim za-porom.              |
| 1 mizna lampa s varnostnim go-rivom, jako praktična.                                | 1 klešče za sladkor, iz vedno bele kovine.           |
| 1 mizni prt, eleganten, pisan, iz fine angorske volne.                              | 6 kosov arom. zdravilnega mila od dr. Duponta.       |
| 10 jeklorezov, kopije slavnih moj-strov, s katerimi se dve sobi lahko okinčate.     | 6 miznih nožev z močnimi rogovi in jeklenimi rezali. |
| 1 kuhalni aparat za čaj, s katerim se v 2 minutah skuha najboljši čaj.              | 6 vilic z močnimi rogovi.                            |
| 1 terakota-kip, ob enem gorivo, fino izuean, kinča vsako salon-sko mizo.            | 6 žlic, c. kr. patentiranih, vedno belih.            |
| 1 domino, komplet, v leseni škat-lji.                                               | 6 kavnih žlic, c. kr. patentiranih, vedno belih.     |
| 1 škatlja za sladkor, palisandrov les, z najlepšim kiporeznim de- .                 | 1 žlica za juho, c. kr. patent, masivna.             |
|                                                                                     | 1 žlica za mleko, c. kr. patent, masivna.            |
|                                                                                     | 50 kosov.                                            |

Vseh teh nastetih 50 kosov stane skup samo

**gld. 8.15.**

Za vse predmete se jamci.

**Naslov: Vereinigte Export-Kompagnie,**

Wien, Burgring 3.

Naročila z dežele proti povzetju urno.

(250—4)